

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 14 Lipca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 4 lipca.

Peten radości dzień narodzin NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, 1go lipca, święcony był w przeszłą Sobotę, przez maskaradę u Dworu i illuminacją w *Peterhoffie*. Cały *Petersburg*, możnaby rzec, tam się na ten dzień przeniósł. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEYMOŚĆ i NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, z całą Swą Nayjaśnieyszą Familią, w assistencyi świetnego orszaku, raczyli się przejeżdżać w liniykach, po oświeconych alejach ogrodu, w pośród niepoliczoney gromady, śpieszącey używać rokoszy z oglądania oblicza NAYJAŚNIEYSZEGO PANA i Jego drogiey dla Rossyi Rodziny.

— Dziś, o godzinie 3ciey zpołudnia, JEYMOŚĆ CESARSKA WYSOKOŚĆ, WIELKI XIAŻĘ, MICHAŁ PAWEŁOWICZ raczył wyjechać ztąd do Moskwy. (*Gaz. St. Petb.*)

Przez naywyższe dyplomata pod 25 czerwca, Naymiłosciwiey mianowani Kawalerami: orderu *S. Włodzimierza 1go stopnia*, Małorossyyski Wojenny Gubernator, Jenerał jazdy, XIAŻĘ *Repnin*, i orderu *S. Anny 1go stopnia*, Cesarzką Koroną ozdobionego, Dowódca Gwardyi półku Kiryssyerów JEYMOŚĆ CESARSKIEY Mości Jenerał-Major *Koszkul*. (*Pcz. Półn.*)

— Przez naywyższy rozkaz dzienny, d. 1 lipca wydany w *Peterhoffie*, za odznaczenie się, z półkownika wyniesiony na Jenerał-Majora, ze starszeństwem od 25go czerwca t. r., Dowódca Gwardyi szwadronu konnych pionierów, *Bartolomey 4y*, i ma się liczyć w kawalerii. Naznaczeni: Jenerał Porucznik, *Murawjew 1szy*, Jenerał-Adjutantem do JEYMOŚCI CESARSKIEY Mości, a Sztabs-Rotmistrz półku Kawalergardów NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, Hrabia *Szeremetjew*, półkowy Adjutant, Porucznik *Demidow*, Adjutantami skrzydłowemi, ostatni z pozostaniem na teraźniejszych obowiązkach. Uwolniony ze służby, dla chorowitości, Dowódca byłego Saratowskiego półku piechoty, Półkownik *Jelszyn*, w randze Jenerał-Majora z mundurem i pensją.

— Przez naywyższy rozkaz dzienny 29 czerwca, wykreślony z listy rang, zmarły, liczący się w Armii, Jenerał-Porucznik *Żettuchin 1y*.

— Przez naywyższy rozkaz dzienny d. 2 lipca, liczący się w Armii, Jenerał-Major *Lappa*, naznaczony Komendantem twierdzy Erywańskiej, na miejsce podpółkownika odeskiego półku strzelców, Hrabia *Jury*, któremu liczyć się w Armii i zostawać przy Oddzielnym Korpusie Kaukaskim. Sztabs-Rotmistrz Gwardyi półku huzarskiego *Poniatowski*, na Adjutanta do JEYMOŚCI CESARSKIEY WYSOKOŚCI Wielkiego XIAŻCIA MICHAŁA PAWEŁOWICZA. (*Gaz. St. Petb.*)

Ukazy Rządzącego Senatu.

1) D. 22 czerwca 1833 r. z 1go Oddziału 3go Departamentu: o porządku odbywania spraw w Naywyżey ustanowionej Kommissyi Radziwiłłowskiej.

2) D. 22 czerwca z 1go Departamentu: o uznaniu konsulów bawarskich: *Walca w St. Petersburgu*, *Strezowa w Rydze* i *I. Etelinger w Odessie*, sprawującymi urząd konsulów greckich w pomienionych miastach.

3) D. 23 czerwca z 1go Departamentu, ażeby

kupców 1szej i 2giey gildy przyjmować do służby woyskowej, na prawie wolnie zaciągających się, tych tylko, którzy zostawali w niej więcej 12stu lat ciągle.

4) D. 27 czerwca z 1go Departamentu, o nadaniu Dwojżństwu Tauryckiemu, prawa wybierania urzędników do różnych urzędów.

5) D. 27 czerwca z 1go Departamentu o przyjmowaniu na zakład w odkupach i podradach budowli murowanych, znajdujących się w Gatchynie i *Peterhoffie*.

6) D. 28 czerwca z połączonego zebrania pierwszych trzech Departamentów, o prawidłach względem przewozu i sprzedaży lakierów i polikury, wyrabianych ze spirytusu. (*Gaz. Sen.*)

Warszawa d. 15 lipca.

Onegday, jako w 35tą rocznicę urodzin NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY i KRÓLOWEY ALEXANDRY FEDOROWNY, wszelkie Władze, obywatele i lud znajdowali się na solennem nabożeństwie, celebrowanem przez Biskupa Nominata Płockiego w Bazylice *S. Jana. JO. Feldmarszałek*, XIAŻĘ Warszawski, Namiestnik Królewski, z Jenerałami i Oficerami, słuchał uroczystey Mszy ś. w Kaplicy Zamkowej, po której na pokojach przyjmował powinszowania. Widowisko bezpłatne w Teatrze dano przed wieczorem, a gdy się zmierzcho, oświecono gmachy rządowe i obywatelskie — Bal, dany przez *JO. Xieźstwo Ichmość Warszawskich*, w pałacu Łazienkowskim, rozpoczął tańcem Polskim XIAŻĘ *Feldmarszałek* z Xieźną *Zajęczką*, a z Xieźną Warszawską Jenerał-Adjutant *Pankratjew*, zastępujący Wojennego Gubernatora. Cały pałac Łazienkowski był rzeźbisto oświecony, tudzież wszystkie gaje, nadbrzeża kanału, a most *Sobieskiego* jaśniał lamp tysiącami i wspaniały przedstawiał widok; po kanałach pływały barki illuminowane latarniami wszelkich kolorów. O północy rozpoczął się przepyszny fajerwerk, rozliczne ognie zapalane z mostu nad kaskadą, z Amfiteatru i od strony Belwedera, co raz nowe przedstawiały widoki, nakoniec brylantowe światła utworzyły świątynię, ozdobioną Cyframi NN. PAŃSTWA; w tejże chwili 101 króć odezwały się armaty, a ich odgłos, połączył się z łoskotem mnóstwa rac i muzyką rozstawioną w okolicznych gajach. Bardzo wielu mieszkańców *Warszawy*, wszelkich stanów, poci obojey napelnili Łazienki, przystęp im nawet dla widzenia salonów był dozwolony. *JO. Xieźna Jeymość* raczyła zaprosić Panienki z Instytutów naukowych; te przybyły z swą przełożoną; ich ubior odznaczał się skromnością, a cała ukladność przyjemna, dowodzi, jak starannie są wychowywane.

— Dnia 17 —

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Sąd Naywyższy Kryminalny.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Wszech Rossyy, KRÓL POLSKI, po uśmierzeniu zwyciężkiem woysk Swoich orężem, byłego w Królestwie Polskiem rokoszu, udzielając nayłaskawiey Manifestem Swym z dnia 20 października (1 listopada) 1831 roku, ogólną amnestyą mieszkańcom Królestwa Polskiego, udział w rokoszu mającym, wyłaczył od przebaczenia tych tylko, których ukarania, jako istotnych sprawców złego, wymagały prawa, przez nich zdeptane.

Dla sądzenia ich, JEYMOŚĆ CESARSKO-KRÓLEWSKA Mość, znalazłszy właściwem Dekretem Swym z dnia 13 (25) lutego 1832 r. ustanowić w *Warszawie* Sąd Naywyższy Kryminalny, na zasadach, jakie słu-

żyły przed rokoszem, dla rozpoznania spraw o zbrodnię stanu, polecić raczył, w ocenieniu przestępstwa i zastosowaniu kary trzymać się przepisów Kodexu karnego dla Królestwa Polskiego; co się zaś tyczy procedury, zachować porządek obowiązujący w Warszawie i większej części kraju, od czasu przyłączenia go do Cesarstwa Wszech-Rossyi.

Zpomiedzy obwinionych o spełnienie czynów, które zpod ogólnego przebaczenia wyłączone zostały, jedni stawieni byli przed Sądem, drudzy stawili się dobrowolnie; tym zaś, których terazniejszy pobyt nie był wiadomym, stosownie do artykułu 65 powołanego Postanowienia, wręcone zostały pozwy w miejscu ich ostatniego wiadomego zamieszkania, obeymujące zarzut przeciw każdemu walczący i nakaz stawienia się przed Delegacyami Inkwizycyjnymi Sądu Naywyższego Kryminalnego, w przeciągu dni 15 od daty doręczenia pozwu.

Gdy jednak wielu zpomiedzy zapozwanych, a mianowicie załączającą się do niniejszego pozwu edyktalnego listą z wyszczególnieniem przedmiotu obwinienia objęci, dotąd nie stawili się; przeto, na zasadzie wyżej wyrażonego artykułu 65 urzędzenia Sądu Naywyższego Kryminalnego, wyznaczonym zostaje od daty niniejszego ogłoszenia, termin powtórny, piętnastodniowy dla obwinionych zamieszkujących w Królestwie Polskiem, dwumiesięczny zaś dla przebywających za granicą; przy czém ostrzega się każdego z nich, iż gdyby w tym przeciągu czasu nie stanął, uważany będzie za wyłamującego się zpod prawa, utracającego wszelkie przywileje obywatelstwa; majątek jego przez czas niestawienia się ulegnie sekwestrowi; niewolno mu już będzie szukać obrony w prawie; zostanie poszukiwanym, a każdy mieszkaniec obowiązany będzie donieść o miejscu, w którémby się ukrywał.

Ostrzega się również wszystkich rzeczoną listą objętych, iż w razie niestawienia się w przeciągu oznaczonego czasu przed Delegacyami Inkwizycyjnymi Sądu Naywyższego Kryminalnego, uważani będą za niemogących odeprzeć istniejących przeciw nim poszlak, i Sąd przystąpi do wydania zaocznego wyroku w ich sprawie.

Wszelkie władze cywilne i wojskowe w Królestwie Polskiem obowiązane są pod naysurowszą odpowiedzialnością, każdego załączającą się listą objętego obwinionego, któryby w oznaczonym terminie przed Delegacyami nie stanął, skoro gdziekolwiek pokaże się, natychmiast przytrzymać i pod strażą do Sądu Naywyższego Kryminalnego odesłać.

W Warszawie 5 (15) lipca 1833 roku.

Prezes Sądu Naywyższego Kryminalnego, w Zastępstwie Jenerał Leytnant Sulima.

Pisarz Sądu Naywyższego Kryminalnego Kaliński.

— Do tutejszej stolicy przybył z Wiednia, Radca Stanu Kudrajewski, pierwszy Sekretarz Poselstwa Rossyjskiego przy Dworze Austriackim. (Gaz. War.)

AUSTRIA.

Wiedeń d. 7 lipca.

Cesarz Jmć uda się w ciągu tego miesiąca do Pragi. Xiążę Metternich i Posel Rossyjski Hrabia Tatyszczew, również wyjadą z Wiednia; pierwszy dla odwiedzenia swoich NN. Państwa w Czechach, a drugi dla zwiedzenia Marienbadu. (Gaz. War.)

PRUSSY.

Berlin dnia 9 lipca.

Hrabia Luzzi został mianowany Posłem Pruskim do Grecyi. Ten dyplomata rodzi się z rodziny, pochodzącej z wysp Jonskich, ma przeto stosunki z tém nowym państwem, i oddawna mianowania na to poselstwo żąda. Rozumieją, że się wyjazd jego długo nie odwlecze.

— Ustanowienie linii telegraficznej z wielką się czynnością odbywa, i wkrótce, przez ten środek korzystna komunikacja pomiędzy prowincjami zachodnimi a stolicą całkowicie i z pewnością zaprowadzona zostanie.

— Nie tylko ulepszenia w stanie sądownictw, które przez wszystkich z naywiększą radością przyjęte były, są u nas zaprowadzone, ale nawet i udoskonalenia inne, ściągające się do instrukcyi publicznej. Mówią o ustanowieniu w tey rezydencyi szkoły politechnicznej, i utrzymują, że przykład ten po wielu prowincjach naśladowany będzie. Zapewniają także, iż szkoły handlowe utworzą się po wielu miastach. Rząd również nada popęd przychylny przemysłowi, i wspierać będzie rzetelne środki pomnożenia bogactw, które naród posiada. (Jour. de St. Ptb.)

— Staats-Zeitung donosi z Monachium: „Rozszerzona w Bawaryi Reńskie pogłoska, że Xięstwo Badenskie przyłączy się do Bawarsko-Wirtemberskiego Związku celnego, sprawiła tam (podług pism publicznych) nadzwyczajną radość.

— Słychać, że Austria, wspólnie z Prussami, nalega teraz, cokolwiekby miało kosztować, na utrzymanie zasad monarchicznych w Niemczech. Słychać, że po ustanowieniu ostrych powszechnych praw względem uniwersytetów, ma nastąpić zaprowadzenie powszechnego porządku w szkołach, i wiele innych praw, dla osiągnięcia w związku politycznym większej jedności, i mocniejszego skojarzenia krajów Niemieckich.

— Fortyfikacye w Poznaniu śpiesznie postępują: miasto to będzie wkrótce twierdzą pierwszego rzędu. (Gaz. War.)

SZWAYCARYA.

Zurich dnia 23 czerwca.

Projekt wielkiej konwencyi federacyjnej przyjęty został przez wielką radę w Zurich, dnia 10 terazniejszego miesiąca, większością 124 głosów przeciwko 54; przez radę Solurską d. 14, większością głosów 96 przeciwko 19; przez Berneńską d. 17, większością głosów 126 przeciwko 5; przez wielką radę w St. Gall dnia 18, większością głosów 90 przeciwko 28; przez Bazylejską i Friburską d. 22 czerwca. Naywiększa część stanów, w tymże samym czasie postanowiła, że przyjmą to, wtenczas tylko mieć będzie swoją wagę, kiedy za nim dwanaście kantonów będzie wolowało.

— Donoszą z Saint-Gall (w Szwajcaryi), d. 15 czerwca: „P. Professor Helbing, z Reperschoyl, został mianowany członkiem rady wykonawczej; jest to pierwszy przykład xiędza katolickiego, wezwanego do uczestnictwa w rządzie. (Jour. de St.-Ptb.)

— Dnia 28 —

Z Genewy odbieramy nieprzyjemną wiadomość, że 24, oddalonych z Francyi wychodźców Włoskich, opatrzonych paszportami władz Francuzkich z Nantua, przybyło dnia 22, 23 i 24 do Genewy. Wychodźcy ci oświadczają, że mimo wolnie zostali z Francyi do Szwajcaryi wysłani, i że odmówiono im paszportów do Anglii. Naturalnie Genewa bardzo żali się na to postępowanie Francyi. (Gaz. War.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 6 lipca.

Pocieszająca wiadomość, o szczęśliwem rozwiązaniu Jey W. Xiężny Fryderyki, dziś rano została w tutejszej stolicy 101 wystrzałami działowymi zwiastowaną. Z radością dowiadujemy się, że tak Jey Wysokość, jak nowo-narodzony Xiążę w dobrém znajdują się zdrowiu. Wielu mieszkańców okazywało swą radość zatknięciem bander, a dziś w wieczór ratusz tutejszy będzie iluminowany.

— Zgromadził się już tu synod hollenderskiego reformowanego kościoła. Prawie codziennie odbywają się posiedzenia.

— Po pilnej pracy, dziś w departamencie spraw zagranicznych, przyczem i kilku urzędników z ministerstwa spraw wewnętrznych było zatrudnionych, odjechali dziś wieczorem PP. Verstolk-van Soelen i Dedel do Rotterdamu, udając się na statku parowym Surinam do Londynu. PP. Le Clerck i van Stirum towarzyszyć będą tym dypl-

matom na tymże statku. Nie wątpią tu już o *bliskim* zawarciu ostatecznego traktatu.

— Dnia 7 —

Zapewniają, że instrukcje, dane naszym pełnomocnikom do Londynu, tyczą się osobliwie dwóch niezafatwionych jeszcze punktów, to jest: opłaty beczkowej na Skaldzie i cła przewozu przez Limburg.

— Xiążę Esterhazy jest w podróży swej do Londynu, codziennie w Rotterdamie oczekiwany. (z *Gaz. War.*)

Bruxella dnia 4 lipca.

Komitet polski w Bruxelli donosi, że fundusze jego, przeznaczone na wsparcie szukających tam przytułku Polaków, zupełnie już wyczerpane zostały, a ci ostatni powinni się odąd udawać do ministerium, któremu wszakże na ten przedmiot żadna summa w budżecie potwierdzona nie została. Uwiadomienie to, dodaje komitet, jest szczególnie przeznaczone dla oświecenia o stanie rzeczy Polaków, którzyby mogli mniemać, iż położenie ich w Belgii, lepsze, aniżeli w jakimkolwiek innym kraju będzie. (*Jour. de S. Ptb.*)

— Dnia 8 —

Emancipation donosi, że generał Goblet wkrótce uda się ze szczególnym poleceniem do Berlina i Petersburga. (*Gaz. War.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 5 lipca.

Papiery publiczne: Konsolidy 90½. — Bilety skarbowe 53, 54. — Rosyjskie, 105 — Belgijskie, 93. — Hollenderskie, 48½. — Hiszpańskie, 18½. — Portugalskie 59. — Greckie 38, 40. (*Jour. de S. Ptb.*)

— Do Kilkenny przybył urzędowy rozkaz, aby wszystkie osoby, które na mocy bilu, względem niepokojów Irlandzkich, zostały uwięzione, jeżeli nie ma innych powodów do trzymania ich w uwięzieniu, były niezwłocznie uwolnione.

— Admirał Ponza wydał z okrętu wojennego *Rainha da Portugal*, dnia 11 czerwca, następującą odezwę do Kapitanów i oficerów floty:

„Obeyując dowództwo nad flotą Jey K. Mości, mam sobie za największą chlubę, połączyć się z tylu walecznymi mężami, którzy już tak szlachetnie odznaczyli się w sprawie Królowej. Zapewne flota dowiedziała się już, że wielka liczba okrętów parowych przybyła tu dla połączenia się z nią. Jeżeli nieprzyjaciel wypłynie, będziecie wiedzieli, jak sobie postąpić; gdyby zaś zatrzymał się w porcie, wówczas skutecznie zostaną wylądowania w różnych miejscach. Żołnierze! Mam do odbycia bitwy i do przewyższenia wielkiej trudności. Zachowajcie karność, a wszystko dobrze pójdzie.“

— Własność Anglików w towarach w Villanovie, wynosić ma milion funtów szterl.

— Potwierdza się, że Marszałek Bourmont, wypłynął z Anglii, dla objęcia dowództwa nad armią Don Miguela, a to z wielką pieniędzmi; również Angielski Kapitan Eliot dla objęcia dowództwa floty Miguelistowskiej.

— Onegdaj na pokojach u Króla, sprawujący interessa Ottomańskie, P. Maurojeni, miał pożegnawcze posłuchanie.

— Piszą z Madrytu, że P. Zea Bermudez utracił zaufanie Króla Ferdynanda; przeznaczają mu poselstwo w Paryżu, a za jego następcę P. Ariona, byłego nadintendenta policji, który należy do stronnictwa umiarkowanych apolistów, lecz jest niezmiennego charakteru. (*Gaz. War.*)

FRANCJA.

Paryż dnia 3 lipca.

Donoszą z Genewy, że za przybyciem posłanych tam z Moulins przez nasze władze wychodców Włoskich, rada miasta postanowiła odesłać ich na powrót do Francji.

— Według ostatnich doniesień z Tulu pod dniem 29 z. m., zostaje tamedny telegraf w nieustannym ruchu. Trzymasztowy okręt *Montebello* ma być z wielu innymi okrętami urządzony na okręt przewozowy; lecz na jaki cel, tego

wiedzieć nie można, przynajmniej nie ogłoszono, że znowu wielka wyprawa przeciw Konstantynie wysłana będzie.

Putkownik Francuzki Poncharia, inspektor fabryki broni, podał Ministrowi wojny nowy model pistoletów perkusyjnych dla oficerów, które są nierównie dogodniejsze, niż dotychczasowe. Minister wojny ogłosił, iż wolno jest oficerom kupić takowe w mieście dotąd używanych, własnym kosztem, i używać ich w służbie. Są one wyrabiane w fabryce w Maubeuge.

Deputowani Cormenin, Arago, Salverte, Lherbette, Passy i inni, zamyślają wydać objaśniające uwagi nad budżetem dla oświecenia w tym ważnym przedmiocie niższej klasy ludu.

Słychać o nowych mianowaniach Parów, na których miano, między innymi przeznaczyć Deputowanych Viennet, Persil, Mahul, i Hrabiego Sebastianiego.

Urządzają trzeci batalion lekkiej piechoty do służby w Afryce. Ma on wynosić 1,000 ludzi. Oczekujemy tu jutro Jenerała Solignac.

Admirał Sartorius jest jeszcze na zatoce w Brest. Odbywa on tam przepisana kwarantannę.

— Dnia 4 —

Admirał Mackau miał posłuchanie prywatne u Króla, na którym opisał J. K. Mości świetne przyjęcie go w Flessyndze, gdy przybył z jencami hollenderskimi. Admirał wyjedzie za kilka dni z Paryża.

Telegraf miał wydać rozkazy do Lugdunu i innych głównych miejsc okręgów wojskowych, względem zbliżenia wojsk Francuzkich ku granicom Piemontskim.

Spory między pasterzami na granicy Hiszpańskiej, zostały załatwione, po wzajemnym wydaniu zabranego bydła, i po zgodzeniu się na to, aby na przyszłość wspólnie się pasło.

Utrzymują, że wojska Francuzkie nie opuszczą jeszcze Morei.

— Dnia 5 —

Podług depezy telegraficznej, widziano dnia 28go czerwca fregatę *Agathe*, na której Xiężna Berry udaje się do Palermy, na wysokości morza w oddaleniu 5 lieues od Kartageny.

Xiążę Broglie najął w Neuilly pomieszkanię letnie, i chce się dziś do niego wprowadzić. Marszałek Soult jutro odjedzie do wód Montd'or.

Nota, podana wczoraj Xięciu Broglie, przez pana Werther, wraz z przybyłymi z Londynu depezymi, dała powód do konferencji nad sprawami Belgijskimi.

Dnia 5 b. m. okręt liniowy *Ville de Marseille*, wypłynął z Tulu do Lewantu.

Podług ministerjalnych dzienników, Gabinet Brukselski otrzymał urzędowe zawiadomienie, że Posłowie Austriacki i Pruski przybędą w lipcu do Bruxelli.

Wydział spraw zagranicznych wysłał wczoraj gońca do Hollandyi, i jednego do Rosyi; ciało dyplomatyczne, zdaje się do ostatniego wielką przywiązywać wagę.

Podług niektórych Dzienników, Hrabia Sebastiani, za powrotem Marszałka Soult, obejmie Ministerstwo marynarki, a Admirał Rigny mianowany będzie naczelnym dowódcą potęgi morskiej w Lewancie.

Monitor, donosząc o mianowaniu Hrabiego Dietrichstein, Cesarsko - Austriackim Posłem w Bruxelli, czyni uwagę, że jeszcze w tym miesiącu uda się na miejsce swego przeznaczenia, i że gabinet Brukselski został już o tém urzędowo zawiadomiony.

Kilku przybyłych tu oficerów Belgijskich, miało otrzymać polecenie zaciągania rekrutów do służby Belgijskiej. (*Gaz. War.*)

TURCYA.

Belgrad d. 10 czerwca.

Dzień 6 b. m. był bardzo dla Serwian szczęśliwy i wesoły. W tym dniu, Xiążę Miosz, całemu swemu ludowi udzielił tak długo niecierpliwie oczekiwaną wiadomość o postanowie-

niu Porty, odstąpienia Serwianom tych 6 powiatów, które były im w roku 1813 zapewnione. Ta pomyślna wiadomość została w dniu wspomnianym z *Kragujewacz* udzieloną urzędownie wszystkim władzom Serwiskim, i napętniła lud radością. Wszędzie w miastach i wsiach, zaraz za jej przybyciem, okazywano radość strzelaniem z ręcznej broni, i odgłosem dzwonów kościelnych. Dnia 25 z. m. nastąpiła bowiem w *Konstantynopolu* konferencya między Posłem Rossyjskim przy Porcie, a Reis-Efendym, względem spraw Serwiskich, w której Porta uznała granice Serwiskie podług postanowienia Rossyjskich i Tureckich Kommissarzów. Teraz więc, co się tyczy sporów Serwii z Portą, nie pozostaje jej nic więcej do życzenia, jako, aby mieszkający jeszcze tu i ówdzie w Serwii Turcy, całą Serwią opuścili. Xiążę *Mitosz* ma na to nalegać, aby to jeszcze w tém lecie nastąpiło. Po energii, z jaką zwykł wszystkie interesa odbywać, można się też najlepszych spodziewać skutków.

Od granic Tureckich 26 czerwca.

Słychać, że Sułtan poszle swego syna, następcę tronu *Abdul Medzyda*, po zupełnem załatwieniu sporów Egipskich, do *Petersburga*, dla wykształcenia go tam w umiejętnościach, cywilizacyi i obyczajach Europejskich.

Podług wiadomości z Grecyi, Król *Otto*, odwiedził ruiny *Hermiony* i *Trezeny*, i oglądał budowle pałacu w *Atenach*. Bey *Maynotów*, *Piotr Mauromichalis* złożył Królowi przysięgę wierności. Przykład jego nakłonił innych znakomitych Greków do podobnegoż kroku. W pałacu Hrabiego *Roma* odbył się dnia 25 maja (podług kalendarza katolickiego) ślub Xięcia *Gustawa Wrede*, Gubernatora *Arkadyi*, z Hrabinią *Maryą Balsamo*, wdową po Hrabu *Metaxa*.

Podług tychże wiadomości, wyruszyły z żałogi Bawarskiej w *Missolunghi* 3 kompanie do *Zeituni*, dla osadzenia tego miejsca i wygnania buntownika Tureckiego *Tasil Bussi*, burzącego spokojność *Atyki*, który też został z swemi towarzyszami przez granicę Grecką do Turcyi wyparty. Ten właśnie dowódzca miał kierować napadem na Tureckie miasto *Arta* w *Epirze*. (*Gaz. Warsz.*)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Dowiadujemy się, piszą z Londynu pod d. 2 lipca, że wyprawa Kapitana *Back*, w celu wynalezienia kapitana *Ross*, ledwo się zawczasu rozwiązaniem wpół-tragicznem niezakończyła, 24 kwietnia w *Montréal*. Pożar wybuchnął w domu, w którym Kapitan *Back* mieszkał, i tak szybko miał postępy, że Kapitan ledwo swoje rzeczy z instrumentami mógł uratować.

— Wiele już miesięcy upłynęło od tego czasu, kiedy okręty *Quorra* i *Elburka*, opuściły *Liverpool*, przedsiębiorąc handlową i naukową, po rzece *Niger*, wyprawę, pod przewodnictwem *P. Rycharda Landera*, którego usiłowania odważne, przywiedzenia swojego przedsięwzięcia do szczęśliwego końca, zupełny i pomyślny skutek otrzymały. Około połowy października, po szczęśliwej żegludze, wyprawa była się zatrzymała na rzece *Nun*; lecz z żałością donosimy, że śmierć Kapitana *Harrisa*, dowodzącego *Quorra*, pozbawiła już tę wyprawę światła i talentów, tak biegłego oficera: wyprawa posunęła się ku *Brass*, składającego się z dwóch miast, gdzie Królowie *Boy* i *Jacket* panują. Pierwszy z tych dwóch władców jest dawniejszą znajomością *P. Landera*, którego uwięzienie w posiadłościach jego, ostatnią było przygodą, na którą, w czasie pierwszej wyprawy, *P. Lander* z bratem swoim był narażony. Przy oddaleniu się ztamtąd, dwaj bracia, zle się bardzo z tym Królem rozstali; ale

zdaje się, że on teraz o swojej niechęci zapominał: albowiem wiadomości odebrane od wyprawy donoszą, iż odwiedzał statki ze skłonnościami naysprawniejszemi. Kiedy się wyprawa puściła w dalszą żeglugę, Król *Boy* chciał jej towarzyszyć, i bardzo go to obchodziło; ze szczególniejszém zajęciem się i uniesieniem oglądał statki parowe, pływające po wodzie, jakby ożywione jestestwa. Wyprawa dostała się do kraju *Eboe*. Spodziewają się, że ta podróż przyczyni się niemało do ustalenia przyjacielskich stosunków z rozmaitymi naczelnikami tego kraju; gdyż nie można dosyć ubolewać, że dotychczasowe postępowanie handlujących w tamtej stronie, niebyło takie, ażeby mogło im pozyskać skłonności krajowców, i zjednać ich zaufanie.

— Dzienniki angielskie donoszą, że *P. Faucet Lavill*, wyrudował z blachy teatr, zdolny pomieścić w sobie 800 osób, i mogący się na furgonach z jednego do drugiego miasta przewozić.

— Na zgromadzeniu ostatniem sądów kryminalnych w *Middlesex*, dziecie ośmioletnie, znajome jako naysprawniejszy złodziey z bandy grasującej w kwartale *Whitechapel*, skazane zostało na dwa miesiące ciężkich robot, i na dwóкроtną chłostę, za okradzenie jego domu. Tegoż samego dnia inne dziecię od lat jedenastu, podpadło karze czternastoletniej deportacyi, za kradzież na publicznym gościńcu. Ostatni ten winowayca naraził świadków na badania arcy przebiegłe, i uznany został za tak bezczelnego zbrodniarza, jakiego sędziowie stawionego jeszcze przed krótkami trybunału swojego niewidzieli.

— Wiadomości odebrane z *Jamaiki* donoszą, iż tam tak nadzwyczajna panuje susza, jakiej od piętnastu lat niepamiętają: dla czego plony chybiły całkowicie. Oszacowano, że ta wyspa wraz z innemi antylskimi koloniami Anglików, w tym roku 80,000 baryłek cukru, mniej, niż w zwyczajnych latach wydadzą.

— Według wiadomości, odebranych w Londynie z *Madras*, nayokropniejsza nędza w głębi tej prezydencyi ma się rozpóścierać, wypędzają ztamtąd, mrących głodem tysiące mieszkańców, którzy do *Madras* szukać jakiejś ulgi przybawają. Miasto to, codziennie było teatrem scen rozdzierających serce, i dzielne usiłowania przedsięwzięte, ażeby przez subskrypcyą publiczną położyć im koniec.

— Statek *Luxor*, który przewozi z *Teb* Egipskich do *Paryża* obelisk *Seostrisa*, udaje się naprzód z *Tulonu* do *Cherbourg*. W tym ostatnim porcie wyładowane zostaną z niego wszystkie bezpotrzebne ciężary, i zdjęte będą maszty, które będąc do sta stóp wysokie, przeysięły *Luxora*, pod mostami na *Sekwanie*, niepodobnemi czyniły. Z *Cherbourg* statek ten popłynie do *Havre*; ztąd do *Rouen* żegluga jego bardzo będzie snadna, z *Rouen* zaś do *Paryża* wezbranie wody może ją ułatwić, zwłaszcza, że statek od wysokości tych wezbrań zawsze mniej wody zabiera. Tak więc starania Komendanta *Verninac* i oficerów pod jego rozkazami zostających, naysmielsze przedsięwzięcie żeglarskie w naszej epoce, uskutecznione zostanie, które, ze swojego celu naukowego, równie, jak z ważności historycznej przepyszne go pomnika, zdobyć mającego stolicę *Francyi*, naywięcej interesować może.

— *Franciszek Roussel*, urodzony w *Bouvres (Meuze)*, konwisarz wędrowny, pod czas zimney roku pory, a przekupień kokosów, jak tylko ciepłsze słońce błysnęło, umarł w *Metz*, mając lat 118 i 4 miesiące wieku. Ten człowiek, którego można uważać za Nestora generacyi, zatrudniał się aż do dni życia ostatnich swoim ciężkim przemysłem. (*Jour. d. St. Peter.*)

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 12 o 5 wieczor.	27 cal. 7.2 lin.	+ 19½ stopni.	Południowy.	Pochmurno.
	d. 13 — — —	27 — 9.1 —	+ 17½ — —	Zachodni.	Pochmurno.
	d. 14 o godz. 3½ rano.	27 — 9.8 —	+ 9½ — —	Południowy.	Pogoda.

DODATEK